

État d'Israël

Ministère de l'Éducation

Type d'examen : *Bagrut* pour écoles secondaires

Session de l'examen : été 2016

Numéro du questionnaire : 009103

Traduction française (4)

מדינת ישראל

משרד החינוך

סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016

מספר השאלון: 009103

תרגום לצרפתית (4)

Littérature hébraïque et générale pour nouveaux immigrants

en écoles religieuses

Unité d'étude complémentaire pour 2 unités
d'étude

Instructions au candidat

- א. Durée de l'examen : deux heures.
- ב. Structure du questionnaire et barème de notation :
Ce questionnaire comporte deux parties.
Première partie - Prose (conte hassidique et nouvelle), drame et monodrame, lecture dirigée
— (2×33) — 66 points
Deuxième partie - Poésie (*Piyout* [פיוט] et poésie médiévale, poésie hébraïque du XXe siècle)
— (2×17) — 34 points
Total — 100 points
- ג. Matériel auxiliaire autorisé :
(1) Une liste imprimée des œuvres étudiées en classe.
(2) Dictionnaire hébreu-langue étrangère / langue étrangère-hébreu, selon le choix du candidat.
- ד. Instructions supplémentaires :
(1) Il est obligatoire de joindre deux listes au cahier d'examen :
א. La liste des œuvres étudiées dans le cadre de l'unité de base.
ב. La liste des œuvres étudiées dans le cadre de cette unité.
(2) N'utilisez pas la même œuvre pour illustrer différentes réponses.

ספרות עברית וכללית

לעולים חדשים

לבתי ספר דתיים

יחידת לימוד משלימה ל-2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעותיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:
בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון — סיפורת (סיפור חסידי וסיפור קצר), דרמה ומונודרמה, קריאה מונחית
— (33×2) — 66 נקודות
פרק שני — שירה (פיוט ושירת ימי הביניים, השירה העברית במאה ה-20)
— (17×2) — 34 נקודות
סה"כ — 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
(1) רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו בכיתה.
(2) מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי, לפי בחירת התלמיד.
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) חובה לצרף למחברת הבחינה שתי רשימות:
א. רשימת היצירות שנלמדו ביחידה הבסיסית.
ב. רשימת היצירות שנלמדו ביחידה זו.
(2) אין להדגים בתשובות שונות על פי אותה יצירה.

Tout ce que vous voulez écrire en tant que brouillon (plans, calculs, etc...), doit être écrit dans votre cahier d'examen uniquement, sur des pages séparées. Indiquez "טייטה" en haut de chaque page de brouillon. Écrire des notes de brouillon sur d'autres feuilles que celles du cahier d'examen, risque d'entraîner votre disqualification !

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

Bonne chance !

בהצלחה !

Questions

Première partie — Prose (conte hassidique et nouvelle), drame et monodrame, lecture dirigée (66 points)

Répondez à deux questions parmi les questions 1 à 9 (33 points par question).

Conte hassidique [סיפור חסידי]

1. Répondez aux deux paragraphes א et ב.
 - א. Décrivez le personnage du héros du conte hassidique que vous avez étudié (soit "האוצר תחת הגשר", soit "האיש שנותר בשדה", soit "מעשה בהינדיק").
Fondez votre réponse sur les pensées du personnage et sur son comportement. (20 points)
 - ב. En vous appuyant sur le conte hassidique que vous avez étudié, expliquez et illustrez au moyen d'exemple/s une caractéristique des contes hassidiques. (13 points)

Attention: n'utilisez pas la même œuvre pour répondre aux différentes questions.

Nouvelle [סיפור קצר]

2. דבורה בארון / "שברירים"
 - א. L'attitude du mari de Haya Frouma [חיה פרומה] envers cette dernière est représentative de l'attitude de la société dans son village à son égard.
Expliquez et illustrez cette affirmation au moyen d'exemple/s. (18 points)
 - ב. Décrivez le changement survenu dans l'attitude de la société envers Haya Frouma, puis expliquez ce qui a provoqué ce changement. (15 points)
3. "שברירים" / דבורה בארון ou une autre nouvelle
Décrivez le tournant [נקודת מפנה] de la nouvelle que vous avez étudiée.
Quelles sont les conséquences de ce tournant ? Expliquez et illustrez vos propos au moyen d'exemple/s.

Drame [דרמה]

4. סופוקלס / "אנטיגונה"

Répondez aux deux paragraphes א et ב.

- א. Décrivez la rencontre entre Créon [קראון] et Tirésias [טריזיאס] et la rencontre entre Créon et Hémon [הימון] .

Ces rencontres ont-elles eu une influence sur le comportement de Créon ? Illustrez votre réponse au moyen d'exemple/s.

(20 points)

- ב. En vous appuyant sur le dénouement de la tragédie, expliquez si un changement est survenu dans le comportement de Créon.

(13 points)

5. הנריק איבסן / "בית בובות"

L'oiseau et la poupée sont les thèmes centraux de cette pièce.

Donnez un exemple, tiré de la pièce, illustrant le thème de l'oiseau et un exemple illustrant le thème de la poupée (deux exemples au total), puis expliquez le rôle de chacun de ces thèmes dans le développement de la relation entre Nora [נורה] et son mari, Torvald Helmer [טורוולד הלמר].

6. פרידריך דירנמט / "ביקור הגברת הזקנה"

Choisissez trois personnages parmi les personnages secondaires suivant : les membres de la famille d'Alfred III [בני המשפחה של איל] , le pasteur, le proviseur, le maire, le gendarme.

Décrivez le comportement de chacun des personnages que vous avez choisis, et expliquez pourquoi ils se comportent de la sorte.

Monodrame [מונודרמה]

7. איציק ויינגרטן / "לרקוד עם אבא"

La danse est un thème central dans ce monodrame.

Donnez trois exemples illustrant le thème de la danse dans ce monodrame, puis expliquez ce qu'apporte ce thème dans l'élaboration du sens de ce monodrame.

8. נאוה סמל / "אחת זקנה"

Répondez aux deux paragraphes א et ב.

- א. Dans l'extrait ci-dessous, Hannah décrit la relation qu'elle entretient avec sa fille. Lisez l'extrait, puis répondez à la question qui le suit.

כלכרהייתירוצהשהיאסתכלעליממש. עינייםהםכמודלותואניאיבדתיאתהמפתח לעיניים שלה.

Que nous enseignent ces propos sur la relation entre Hannah et sa fille ? Expliquez votre réponse et donnez des exemples de cette relation, en vous appuyant sur le monodrame.

(15 points)

- ב. Vers la fin du monodrame, Hannah pense à un moyen qui pourrait changer la nature de la relation qu'elle entretient avec sa fille.

Présentez ce moyen, puis expliquez ce qui amena Hannah à penser à ce moyen. (18 points)

Lecture dirigée [קריאה מונחית]

9. Décrivez une relation intergénérationnelle ou une relation de couple dans la lecture dirigée que vous avez étudiée, puis expliquez ce qu'apporte cette relation à l'élaboration du sens de cette oeuvre.

Deuxième partie – Poésie

(*Piyout et poésie médiévale, poésie hébraïque du XXe siècle*) (34 points)

Répondez à deux questions parmi les questions 10-15 (17 points par question).

Piyout [פיוט]

10. Lisez le *piyout* suivant, puis répondez à la question qui suit.

לְכָה דוֹדִי / ר' שלמה הלוי אלקבץ

לְכָה דוֹדִי לְקִרְאָת פֶּלֶה פְּנֵי שַׁבָּת נִקְבְּלָה. couplet 5
לְכָה דוֹדִי לְקִרְאָת פֶּלֶה פְּנֵי שַׁבָּת נִקְבְּלָה.

הַתְעוֹדְרִי הַתְעוֹדְרִי
כִּי בָּא אֲוֶרֶךְ קוֹמֵי אֲוִירִי
עוֹדִי עוֹדִי שִׁיר דְּבִירִי
כְּבוֹד ה' עָלֶיךָ נִגְלָה.

couplet 1
שְׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד
הַשְׁמִיעֵנוּ אֶל הַמִּיחָד
ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד
לְשֵׁם וּלְתִפְאֳרֹת וּלְתִהְלֵלָה.

couplet 6
לֹא תִבּוֹשִׁי וְלֹא תִפְלֹמֵי
מִה תִשְׁתַּחֲוִי וּמִה תִּהְיֶימִי
בְּךָ יִחַסּוּ עַנְיֵי עַמִּי
וְנִבְנְתָה עִיר עַל תֵּלָה.

couplet 2
לְקִרְאָת שַׁבָּת לְכוּ וְנִלְכָה
כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה
מֵרֹאשׁ מִקְדָּם נְסוּכָה
סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחֲשָׁבָה תִּחְלָה.

couplet 7
וְהִנֵּי לְמַשְׁפָּה שְׂאִסְיָךְ
וְרִחְקוּ כָּל מְבַלְעֵיךְ
יִשִּׁישׁ עָלֶיךָ אֱלֹהֶיךָ
כְּמִשּׁוֹשׁ חֲתָן עַל כֶּלָּה.

couplet 3
מִקְדָּשׁ מְלֹךְ עִיר מְלוּכָה
קוֹמֵי צְאִי מִתּוֹךְ הַהִפְכָּה
רֵב לֶךְ שַׁבָּת בְּעֵמֶק הַבְּכָא
וְהוּא יַחְמַל עָלֶיךָ חֲמָלָה.

couplet 8
יִמִּין וְשְׂמֹאל תִּפְרָצִי
וְאֵת ה' תַּעֲרִיצִי
עַל יַד אִישׁ בֶּן פִּרְצִי
וְנִשְׁמַחָה וְנִגְלָה.

couplet 4
הַתְנַעֲרִי מֵעֶפֶר קוֹמֵי
לְבָשִׁי בְּגָדִי תִסְאָרְתִּיךָ עַמִּי
עַל יַד בֶּן יִשִּׁי בֵּית הַלְחָמִי
קִרְבָּה אֶל נַפְשִׁי גֹאֲלָה.

couplet 9
בּוֹאִי בְּשִׁלּוֹם עֵטְרֹת בַּעֲלָה
גַּם בְּשִׁמְחָה וּבְצִהְלָה
תּוֹךְ אֲמוֹנֵי עַם סִגְלָה
בּוֹאִי כֶלָּה בּוֹאִי כֶלָּה.

Décrivez la délivrance [הגאולה], d'après le troisième couplet et le quatrième couplet du *Piyout*. Illustrez vos propos au moyen d'exemple/s.

Poésie médiévale [שירת ימי הביניים]

11. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

כְּתִיבְתָּהּ מִהֲדָרָתָּ / שְׁמוּאֵל הַנָּגִיד

כְּתִיבְתָּהּ מִהֲדָרָתָּ / כְּבָרָקֶת מְסֻדָּרָתָּ,
וְטוֹרִיָּה מִיִּשְׁרָיִם / כְּמוֹ רִקְמָה בְּאֶדְרָתָּ,
וְנִחְמָדִים לְעֵינַיִם / כְּמוֹ פָּנֵי מַבְכָּרָתָּ,
וְרִיחָמוֹ כְּרִיחַ מוֹר / עָלֵי כֹלָה מְקֻטָּרָתָּ.
5 כְּתֹב וְקִרָא וְשִׁים לְבָךְ / לְדַת אֲרוֹן וְכַפָּרָתָּ,
וְאַם תּוֹסִיף – לֵךְ אוֹסִיף / מִחִיר הַרְבֵּה וּמִשְׁפָּרָתָּ.
יְהוֹסֵף, אִם כְּתִבְתָּמוֹ / בְּעֵט בְּרוֹזֶל בְּאַגָּרָתָּ –
מִכְתָּב אֶת וְחֲרוֹת עַל / כְּבִדִּי, לֹא בִיתָרָתָּ,
וְלֵךְ אֶהְבֶּה לְקִיר לְבִי / וּמוֹרָשִׁי מִחֲבָרָתָּ
10 וְתוֹכַחְתִּי מִגְלָה לֵךְ / וְאַהֲבָתִי מְסֻתָּרָתָּ.

Donnez deux exemples, tirés du poème, d'expressions se rapportant au sens de la vue et au sens de l'odorat, interprétez ces exemples, puis expliquez comment ils expriment l'attitude du père face à l'écriture de son fils.

Poésie hébraïque du XXe siècle [השירה העברית במאה ה' 20]

Eretz Israël et Jérusalem [ארץ-ישראל וירושלים]

11. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

אָרֶן / לאה גולדברג
בָּאֵן לֹא אֲשַׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַקּוֹקֵיָה.
בָּאֵן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מִצְנָפֶת שְׁלֵג,
אֲבָל בְּצֵל הָאֲרָנִים הָאֵלָה
כָּל יְלֻדוֹתַי תִּשְׁקָמָה לְתַחֲיָה.

צִלְצוֹל הַמְּחֻטִּים: הִיָּה הִיָּה ---
אֶקְרָא מוֹלְדֹת לְמֶרְחֵב-הַשְּׁלֵג,
לְקֶרֶח יִרְקַק כּוֹבֵל-הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

אוֹיְלִי רַק צְפָרִי-מִטֶּע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהֵן תְּלוּיֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֶת זֶה הַכָּאֵב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְּעָמִים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צִמְחָתִי, אֲרָנִים,
וְשִׁרְשֵׁי בְּשָׁנֵי נוֹפִים שׁוֹנִים.

Les sentiments de la narratrice dans ce poème sont exprimés à l'aide d'une description imagée [ציור לשוני] de pins et d'une description imagée d'oiseaux migrants [ציפורי מסע] .

Expliquez et illustrez cette affirmation au moyen d'exemple/s.

[ארספואטיקה] "Ars Poetica"

13. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

אַחַדִּים אוֹהֲבִים שִׁירָה / ויסלבה שימבורסקה

תרגום: רפי וייכרט

— אַחַדִּים —

זאת אוֹמֶרֶת שְׁלֹא כָלָם.
אֶפְלוּ לֹא הָרַב אֶלָּא הַמְּעוּט.
כְּלִי לְהַבִּיא בְּחֻשְׁבוֹן אֶת בְּתִי-הַסֶּפֶר, שֶׁשָּׁם מְכַרְחִים,
וְאֵת הַמְּשׁוֹרְרִים עֲצָמָם,
אֲנָשִׁים אֵלֶּה הֵם שְׁנִים לְאַלְף.

— אוֹהֲבִים —

אֵךְ אֶפְשָׁר לְאַהֵב גַּם מֶרֶק עוֹף עִם אֶטְרִיּוֹת,
אוֹהֲבִים גַּם מַחְמָאוֹת וְצָבֵעַ תְּכֵלֶת,
אוֹהֲבִים צָעִיף יָשׁוּן,
אוֹהֲבִים לַעֲמֹד עַל שְׁלֵהֶם,
אוֹהֲבִים לְלִטֹף כָּלֵב.

— שִׁירָה —

אֲכַל מָה זֹאת בְּעֵצָם שִׁירָה.
לֹא אַחַת נִתְּנָה לְכֹךְ
תְּשׁוּבָה רְעוּעָה.
וְאֲנִי אֵינֶנִּי יוֹדַעַת וְאֵינֶנִּי יוֹדַעַת וְנֶאֱחָזֶת בָּזֶה
בְּכַמְעָקָה גּוֹאֵל.

Quelle est l'idée centrale de ce poème ?

Expliquez la contribution d'un enjambement [פסיחה] et d'une répétition [חזרה], dans le poème, à l'expression de cette idée.

L'homme et son identité [אדם וזהות]

14. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

דוֹרְגָל / דן פגיס
דוֹרְגָל הוּא חַי מְשֻׁנָּה לְמַדִּי:
בְּבִשְׁרוֹ הוּא שְׂאֵר
לְשֵׁאֵר הַחַיּוֹת הַטּוֹרְפוֹת, אֵךְ רַק הוּא
מְבַשֵּׁל חַיּוֹת, מְפַלֵּל חַיּוֹת,
רַק הוּא לּוֹבֵשׁ חַיּוֹת, נוֹעֵל חַיּוֹת.
רַק הוּא חוֹשֵׁב
שֶׁהוּא זֶר בְּעוֹלָם, רַק הוּא מוֹחָה
עַל מָה שֶׁנִּגְזַר, רַק הוּא צוֹחֵק,
וּמְפַלֵּא עוֹד יוֹתֵר, רַק הוּא
רוֹכֵב מִרְצוֹנוֹ עַל אוֹפֲנוֹעַ.
יֵשׁ לוֹ עֲשָׂרִים אֲצָבָעוֹת,
שְׁתֵּי אֲזָנִים,
מֵאָה לְבָבוֹת.

L'association des termes [צירוף המילים] "רק הוא" se répète dans le poème.

Expliquez le rôle que joue cette répétition dans l'élaboration du sens de ce poème.

Dans votre réponse, expliquez également le lien entre cette répétition et le titre du poème.

Le couple et l'amour [זוגיות ואהבה]

15. Lisez le poème ci-dessous, puis répondez à la question qui suit.

שְׁלוֹמִי / זלדה

שְׁלוֹמִי קָשׁוּר בְּחוּט Strophe 1

אֶל שְׁלוֹמָהּ.

וְהַחַיִּים הָאֵהוּבִים Strophe 2

וְתַקּוּפוֹת הַשָּׁנָה הַנִּפְלְאוֹת

עִם אוֹצֵר הַרְיָחוֹת, הַפְּרָחִים,

הַפָּרִי, הָעֵלִים וְהַרְוּחוֹת,

וְעִם הָעֶרְפֶּל וְהַמָּטָר,

הַשֶּׁלֶג הַפֶּתְאֻמִּי

וְהַטֵּל,

תְּלוּיִים עַל חוּט הַכְּמִיָּה.

אֲנִי וְאַתָּה וְהַשֶּׁבֶת. Strophe 3

אֲנִי וְאַתָּה וְתִינִנִּי

בְּגִלְגִּיל הַקּוֹדֶם.

אֲנִי וְאַתָּה

וְהַשֶּׁקֶר.

וְהַפִּחַד.

וְהַקֶּרְעִים.

אֲנִי וְאַתָּה

וּבּוֹרָא הַשָּׁמַיִם שָׂאִין לָהֶם

חוֹף.

אֲנִי וְאַתָּה Strophe 4

וְהַחִידָה.

אֲנִי וְאַתָּה

וְהַמּוֹת.

אֲנִי וְאַתָּה

וּבּוֹרָא הַשָּׁמַיִם שָׂאִין לָהֶם

חוֹף. (strophe 3)

Interprétez les trois derniers vers de la troisième strophe, puis expliquez en quoi ils contribuent à la compréhension de l'ensemble du poème.

Bonne chance

Tous droits réservés à l'État d'Israël.

Toute copie ou publication est interdite sans l'autorisation du
Ministère de l'Éducation.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך